KVINDEN OG SAMFUNDET

DANSK KVINDESAMFUNDS FORMAAL ER:

a) AT UDVIKLE OG DYGTIGGØRE KVINDER TIL DEN FULDMYNDIGE BORGERS ANSVAR OG ARBEJDE. ▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪

b) AT ARBEJDE FOR GENNEMFØRELSEN AF KVINDERS FULDE LIGESTILLING MED MÆND I FAMILIE, SAMFUND OG STAT. ▪▪▪

c) AT FORBEDRE KVINDERS OG BØRNS KAAR, SÆRLIG AD LOVGIVNINGENS VEJ. ▪▪▪▪▪▪▪▪▪

◄◄◄◄◄◄ UDGIVET AF DANSK KVINDESAMFUND. ►►►►►►►

36. AARG. | 15. April 1920. | Nr. 6—7.

MODGANG

Paa sin tornestrøede Vej er Ægteskabsloven nu naaet til Landstinget, hvor man sikkert vil væbne sig med Argumenter imod den. Der er nok at tage til, de er myldrede frem, under Debatten i Folketinget, i Dele af Pressen, i Edv. Lehmanns Artikler i Gads Danske Magasin, i Harald Nielsens Bog „Moderne Ægteskab" o. s. v., altsammen nok til at nedslaa Modet hos Lovens Forkæmpere og faa dem til at spørge sig selv, om da virkelig de, der har ønsket disse Lovprincipers Gennemførelse, har Uret og maa bøje sig for alle disse mange Argumenter. Er det da rigtigt, at ikke blot Kvindesagens Kvinder, men ogsaa endog de mest konservative Medlemmer af Familieretskommissionen er en saadan forblindet og forvorpen Hob af Ægteskabsomstyrtere, der ene og alene møder med den selverhvervende Kvindes Maalestok og vil hugge en Hæl og klippe en Taa, indtil Ægteskabet passer derefter?

Disse Spørgsmaal faar i en rolig Overvejelsens Time en hel Række af Billeder til at dukke frem for den, der virkelig k e n d e r Kvindesagens Natur og Dansk Kvindesamfund.

Først Førerne gennem Tiderne, støtte, rolige Kvinder, oftest netop Hustruer og Mødre i lykkelige Hjem; og bag dem hele den menige Hær, i Fortiden og som vi stadig ser dem paa Fællesmøderne netop som Repræsentanter for Hjemmet, og det ikke for forfinede Overklassehjem, hvor man maaske i Mangel af anden Beskæftigelse kan more sig med lidt Kvindesag nu og da, men for de jævne, arbejdssomme Hjem i By og paa Land, Samfundets bedste Støtter. Det er Kvinder, der er saa fjernt som vel muligt fra den Gruppe af Kvinder, Edv. Lehmann peger paa som henfaldne til Luksus og Adspredelse, Tobak, stærke Drikke, Restaurationsliv, Kortspil o. s. v. Det er saavist ikke for at kunne tilfredsstille den Slags Tilbøjeligheder, at disse Kvinder ønsker Hustruens Stilling forbedret!

Et andet Billede dukker frem, en Scene fra et Møde om Hustruens Retsstilling. Den saa meget omtalte Højesteretsdom fra 1900 er nævnet, og e n M a n d rejser sig forarget, han vil ikke tro, at en Fader med Loven paa sin Side kan fjerne Børnene fra Moderen uden hendes Vilje; saa forargeligt forekommer det d e n n e Mand, at en Fader har denne Ret! Men, siges der, Tilfælde som disse er kun sjældne Undtagelser. Ja, maaske, men T r u s l e n om at benytte denne Ret hører derimod ikke til Sjældenhederne. Den dukker op snart hist, snart her, hvor en Mand har Brug for en virkningsfuld Trusel over for Hustruen til Opnaaelse af et eller andet egoistisk Formaal. Ingen Højesteretsdom raaber Elendigheden ud for alle Vinde, der er ingen Statistik over Talrigtigheden af disse Tilfælde, men ialfald K v i n d e r n e véd, at de eksisterer, og de kan ogsaa tilfulde forstaa den bitre Kval, det er for en Moder, naar hun tvinges til at overlade Manden Penge af sit Selveje eller Selverhverv til Drik og Spil, mens Børnene maa lide Mangel, ene og alene fordi hun lever i Angst for, at Manden en Dag skal gøre Alvor af sin Trusel om at sende Børnene andet Steds hen. De vil ogsaa bedre end Mænd kunne forstaa den Udtalelse af en saadan forpint Moder: Naar et Land vil lade den Slags Love bestaa, synes jeg ikke, man er forpligtet til at lyde dets Lov!

Men, indvendes der, man kan ikke give Love for de sørgelige Undtagelser. Men gælder det ubetinget her, hvor Lovreglen ikke vil mærkes i alle de normale Ægteskaber, men netop kun bliver praktisk i de Undtagelsestilfælde, hvor der trænges til en Regel, der kan hindre de sørgelige Undtagelser?

Edv. Lehmann siger i en af sine Artikler, at det ikke er „de faktiske forhold, realiteternes tryk, som den moderne hustruklage lyder over. Hvis saa var, var det bønderkonerne, som førte an i oprøret. Men d e er tavse." De e r nu ikke saa tavse, som Edv. Lehmann tror, i Dansk Kvindesamfund har de ialfald i en Aarrække dannet en Blok af de bedste Kærnetropper i Kvindesagens Arbejde og paa Fællesmøderne sagt mangt et klogt og djærvt Ord, i alle Landets Dialekter. I Kampen for Hustruens Ret har de kæmpet mere uselvisk end de fleste andre Kvinder. Edv. L. har nemlig forsaavidt Ret, naar han anser dem for mere tilfredse end andre, men den Grund,